

§ 52 Turun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2024-2035

Otteen oikeaksi todistaa

Nousiaisissa 13.11.2024

Petra Einiö
hallintojohtaja

Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 14.11.2024.

Päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse 14.11.2024.

Jakelu

Auran kunta
Kaarinan kaupunki
Liedon kunta
Maskun kunta
Mynämäen kunta
Naantalin kaupunki
Paimion kaupunki
Paraisten kaupunki
Raision kaupunki
Ruskon kunta
Sauvon kunta
Turun kaupunki

Turun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2024-2035

KHALL 04.11.2024 § 197

Valmistelija: kunnanjohtaja Teemu Heinonen

Turun MAL-kaupunkiseudulle on valmisteltu maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024–2035. Neuvottelutulos valmisteluun osallistuneiden osapuolten kesken saavutettiin 23.9.2024 ja päätettiin lähettää sopimuksen osapuolille hyväksyttäväksi.

Sopimuksella edistetään Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutumista Turun MAL-kaupunkiseudulla sekä seudun kuntien yhteisesti hyväksytyn rakennemallin 2035 toteuttamista. Sopimus on jatkoa Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion väliselle MAL-sopimukselle 2020–2031.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus perustuu Turun MAL-kaupunkiseudun 13 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämisestä. Sopimuksessa vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnittelu-yhteistyön jatkuvuutta. Sopimus edesauttaa kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä vahvistaa osapuolten yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. Sopimuksen tarkoitus on varautua pitkäjänteiseen kehitykseen.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön paremmalle yhteensovittamiselle. Tavoitteena on edistää kestävää kasvua kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä kestävää yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, elinkeinoelämän elinvoimaisuutta, liikenneturvallisuutta, liikennejärjestelmän digitalisaatiota sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa. Tavoitteena on lisäksi torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

Sopimuksessa on kuvattu Turun MAL-kaupunkiseudun tavoitetilat vuodelle 2035, kehityspolut ja tarvittavat kuntien keskinäistä sekä kuntien ja valtion yhteistyötä edellyttävät toimenpiteet vuosille 2024–2027 tavoitteisiin pääsemiseksi. Lisäksi sopimus sisältää seudun kuntien priorisoidut näkemykset raide- ja tieyhteyksien

kehittämishankkeista vuoden 2027 jälkeiselle ajalle huomioitavaksi valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisessä. Sopimus päivitetään neljän vuoden välein.

Varsinaisia toimenpiteitä sopimus sisältää yhteensä 49 kappaletta jaoteltuna seuraaviin neljään teemaan:

- Seudullisen suunnittelun ja tietopohjan kehittäminen
- Kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
- Asuminen ja elinympäristön laatu
- Seudun elinvoimaisuus

Toimenpiteet muodostavat laajan ja monipuolisen kokonaisuuden tavoitteiden toteuttamiseksi. Näiden toimenpiteiden etenemistä seurataan valtion ja kuntien muodostamassa yhteisessä seurantaryhmässä vuosittain laadittavalla seurantaraportilla.

Sopimuksessa on Turun MAL-kaupunkiseudun kannalta merkittäviä taloudellisia kokonaisuuksia. Sopimukseen on kytketty tällä kaudella aiemmasta poiketen valtakunnallisesti merkittäviä tieverkon kehittämishankkeita. Valtio rahoittaa E18 Turun kehätien kehittämistä Raision keskustassa sekä MAL-rahoituksella (45 M€) että osana muuta hallitusohjelman investointiohjelmaa. Lisäksi valtio rahoittaa maantien 180 kehittämistä välillä Kurkela–Kuusisto MAL-rahoituksella (12 M€) ja osana muuta hallitusohjelman investointiohjelmaa.

Sopimuksella Turun satamaa kehitetään toteuttamalla uusi henkilöraide valtion ja Turun kaupungin yhteishankkeena. Valtion osuus hankkeesta on enintään 11 miljoonaa euroa. Valtio osallistuu myös loppuihin raitiotien suunnittelukustannuksiin sekä joukkoliikennekäytävän toteuttamista edistäviin rakennuskustannuksiin.

Mikäli raitiotieavustukseen soveltuvia kohteita ei ole määritelty vuoden 2025 loppuun mennessä, kohdistetaan rahoitus (enintään 10 miljoonaa euroa) valtion väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin Turun MAL-kaupunkiseudulla.

Lisäksi Turun kaupunki ja valtio edistävät yhteistyössä Itäharjun ja Kupittaaan yhdistävän Kupittaaan kärjen joukkoliikenneyhteyden toteuttamista. Valtion osuus hankkeesta on enintään 10 miljoonaa euroa.

Julkisen henkilöliikenteen palveluita valtio avustaa 6,87 miljoonalla eurolla, ja kunnat toteuttavat sopimuksessa esitettyjä joukkoliikenteen kehittämistoimenpiteitä, mm. runkobussilinjaston ensimmäinen vaihe.

Erona aikaisempiin MAL-sopimuskausiin sopimukseen ei sisälly valtion tukeman Ara-asuntotuotannon minimiosuutta seutujen asuntorakentamisesta. MAL-kaupunkiseudun kuntien tavoitteena on mahdollistaa vuosina 2024–2027 yhteensä noin 14 000 asunnon rakentaminen suhdannetilanne huomioiden.

Kauden 2024–2027 aikana kunnat tulevat päivittämään Turun kaupunkiseudun rakennemallin uudeksi kaupunkiseutusuunnitelmaksi.

Valtio ja kunnat sitoutuvat tällä sopimuksella toteuttamaan ja edistämään näitä toimenpiteitä. Sopimus tulee voimaan, kun se on kaikkien osapuolten osalta hyväksytty ja allekirjoitettu.

Turun kaupunkiseudun MAL-sopimusta 2024-2035 esiteltiin valtuutetuille tiistaina 1.10.2024 järjestetyssä etätilaisuudessa. Oheismateriaalina on esittelytilaisuuden aineisto.

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää:

1) hyväksyä liitteenä olevan, valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välisen Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2035;

2) valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen Nousiaisten kunnan puolesta ja hyväksymään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöksenteon jälkeen pidettiin kokoustauko klo 18.35-18.39.

214/00.04.00/2024

KVALT 11.11.2024 § 52

Valmistelija: hallintojohtaja Petra Einiö

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää:

1) hyväksyä liitteenä olevan, valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välisen Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2035;

2) valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen Nousiaisten kunnan puolesta ja hyväksymään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Nousiaisten kunta

Pöytäkirjanote

Valtuusto

11.11.2024

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 52

VALITUSOSOITUS, kunnallisvalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja/päätös on asetettu julkisesti nähtäville yleiseen tietoverkkoon.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomaislainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomaislainen Kunnallisvalitus tehdään Turun hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Aukioloaika: ma – pe klo 8.00 – 16.15
Sähköpostiosoite: turku.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42414
Puhelinnumero: 029 56 42400

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Laissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Pöytäkirja/päätös

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Nousiaisten kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Moisiontie 19, 21270 Nousiainen
Käyntiosoite: Moisiontie 19, 21270 Nousiainen
Sähköpostiosoite: nousiaisten.kunta@nousiainen.fi
Puhelinnumero/vaihde: 02 4391 211

Kunnan kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Pöytäkirja/päätös on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Nousiaisten kunta

Valtuusto

Pöytäkirjanote

11.11.2024